

2. Jongeren en Onderwijs

Coalitieakkoord 2018-2022

Er is behoefte aan een integraal huisvestingsplan voor de scholen, inclusief scenario's voor onder andere De Waerdenborch in Holten en de Haarschool en Frisoschool in Rijssen. Dit plan moet flexibel en adaptief zijn en ook oplossingen bieden voor krimpsituaties. Wij vinden het ook belangrijk dat het slimme en duurzame huisvestingsoplossingen bevat en in samenwerking met het onderwijsveld is vormgegeven.

Wij vinden het essentieel dat er een breed en veelzijdig onderwijsaanbod in Rijssen-Holten is. In dat kader streven we naar het handhaven van openbaar onderwijs in alle kernen, binnen de wettelijke mogelijkheden.

Ingezet moet worden op een integrale aanpak van kwetsbare jongeren in samenwerking met ouders, scholen, (sport)verenigingen, kerken en jongerenwerk. Vroeg signaleren van zorgsituaties van jeugdigen en probleemgezinnen hoort daarbij. Waar mogelijk bevorderen en stimuleren we een gezonde levensstijl.

We zijn blij met de goede samenwerking en verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijsinstellingen. De bestaande structuur kan nog verder versterkt en uitgebouwd worden. De doorgroei van mbo 4 naar hbo zou gestimuleerd kunnen worden door hbo-opleidingen te verbinden aan het huidige onderwijsaanbod in onze gemeente. Verkennen van de mogelijkheden daarvoor, samen met Saxion, Windesheim en het ROC, is een prioritair aandachtspunt.

Strategische visie 2010-2030, versie 2020/2021.

In welke lokale en regionale beleidsstukken is het beleid omschreven?

Nr.	Beleidsstuk	Jaar van vaststelling	Herziening/evaluatie	Vastgesteld door college (c) of raad (r)
1	Startnotitie Centrum Jeugd en Gezin Herziening onderdeel Loes	2020	Geen herziening voorzien	c
2	Realisatieplan Centrum Jeugd en Gezin (loket/lokaal)	2010	Geen herziening voorzien	c
3	Integraal Realisatie Programma Centrum Jeugd en Gezin (regionaal)	2010	Geen herziening voorzien	c
4	Startnotitie transitie jeugdzorg Twente	2011	Geen herziening voorzien	r
5	Visienota Transformatie jeugdzorg Twente	2013	Geen herziening voorzien	r
6	Nota "Samenwerken aan jeugdzorg in Twente"	2013	Geen herziening voorzien	r
7	Nota "positionering regionale jeugdhulptaken"	2014	Geen herziening voorzien	r
8	Beleidsnota ' Op naar het nieuwe product VVE'	2019	2023	r
9	Beleidsplan Jeugdzorg	2017	Geen herziening voorzien	r

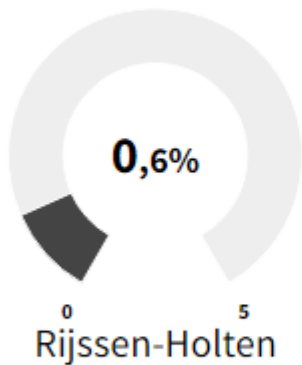
10	Adviesnota verslavingspreventie	2019	2023	c
11	Visie jeugd- en jongerenwerk gemeente Rijssen-Holten 2020-2025	2020	2024	r
12	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	2020	Periodiek	c

Kernpunten / samenvatting Coalitieakkoord 2018-2022

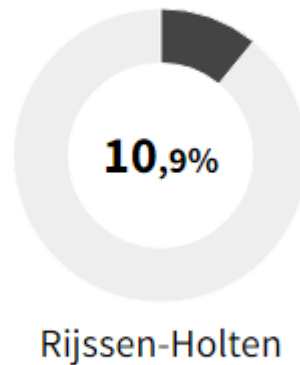
- Er is behoefte aan een flexibel en adaptief integraal huisvestingsplan voor scholen, inclusief scenario's voor De Waerdenborch in Holten en de Haarschool en Frisoschool in Rijssen.
- We streven naar het handhaven van openbaar onderwijs in alle kernen.
- We bouwen de bestaande structuur in de samenwerking en verbinding tussen arbeidsmarkt en onderwijsinstellingen uit.
- We verkennen de mogelijkheden om hbo-opleidingen te verbinden aan het huidige onderwijsaanbod in onze gemeente.
- We zetten in op een integrale aanpak van kwetsbare jongeren en vroeg signaleren van zorgsituaties.
- We bevorderen waar mogelijk een gezonde levensstijl.

Verplichte beleidsindicatoren BBV

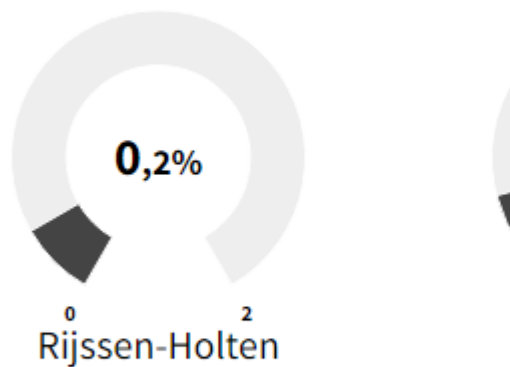
Jongeren met jeugdbescherming (tot 18 jaar)

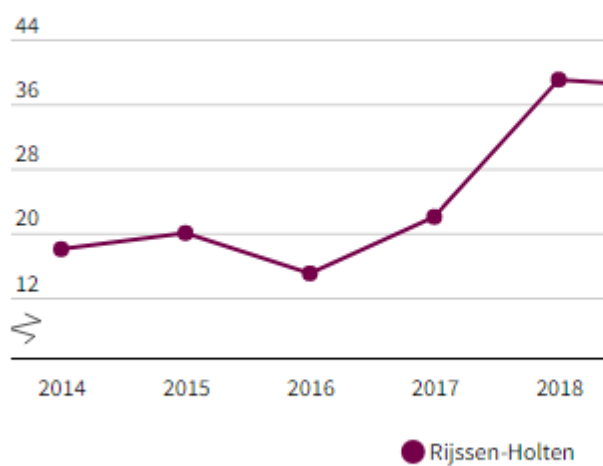
Jongeren met jeugdhulp (aandeel)

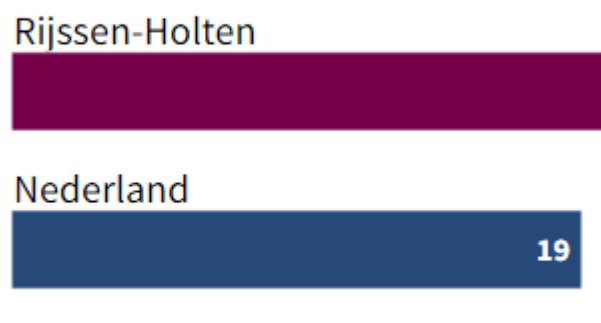
Jongeren met jeugdreclassering (van 12 tot 23 jaar)

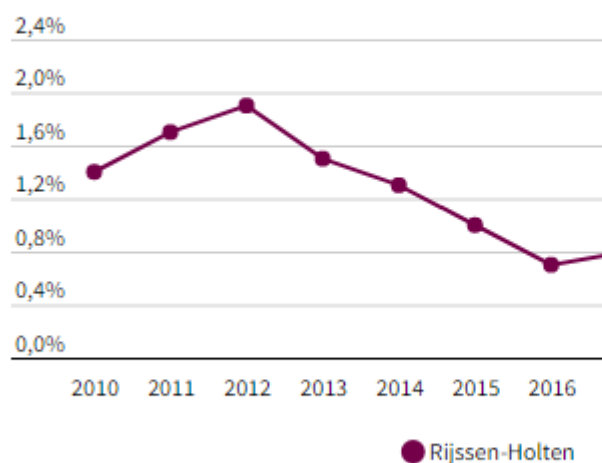
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

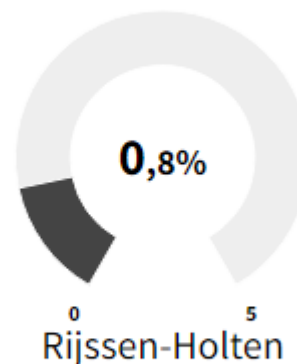
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

Voortijdige schoolverlaters zonder (vsv-ers)

Voortijdige schoolverlaters zonder (vsv-ers)

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Flexibel en adaptief huisvestingsplan scholen

Er is behoefte aan een integraal huisvestingsplan voor de scholen, inclusief scenario's voor onder andere De Waerdenborch in Holten en de Haarschool en Frisoschool in Rijssen. Dit plan moet flexibel en adaptief zijn en ook oplossingen bieden voor krimp situaties. Wij vinden het ook belangrijk dat het slimme en duurzame huisvestingsoplossingen bevat en in samenwerking met het onderwijsveld is vormgegeven (bron: Coalitieakkoord 2018-2022)

Maatregelen

Uitbreiding basisschool Klim-Op

Omschrijving (toelichting)

In het IHP 2020-2035 is de uitbreiding van Klim-Op opgenomen onder het jaar 2022 met een pm-raming. Klim-Op heeft een capaciteit van 10 groepen. Daarnaast heeft het schoolbestuur destijds voor eigen rekening nog 2 lokalen extra gerealiseerd, maar deze lokalen behoren formeel niet tot de capaciteit van de school. De huidige en structurele ruimtebehoefte van Klim-Op is 11. Dit capaciteitsprobleem kan structureel worden opgelost door een eigen lokaal van de school alsnog te vergoeden, zodat de capaciteit 11 wordt. Als de gemeente destijds medewerking had verleend aan de vervangende nieuwbouw voor een 11-groepsschool, dan had daar een taakstellend maximum bij gehoord van € 2.301.600,-. Een verschil van € 154.800,- met een 10-groepsschool. Uitgaande van de afschrijvingstermijn van 40 jaar, zijn er 10 jaar verstreken. De vergoeding voor een extra het lokaal gebaseerd op dit verschil zou dan uitkomen op een bedrag van € 116.100,- (€ 154.800,- x 30/40). Dit is nog geen kwart van het bedrag dat we kwijt zouden zijn als we daadwerkelijk een lokaal moeten bijbouwen (prijspeil 2021 komt uit op een bedrag van € 472.885,-). Destijds heeft het schoolbestuur het risico genomen om al extra lokalen te bouwen. Conform afspraak is de stichting Katholiek Onderwijs Twenterand (SKOT) een bedrag vergoed van € 137.500,- en hiervoor structureel een bedrag van € 6.700,- in de begroting opgenomen.

Leerlingenvervoer

Omschrijving (toelichting)

We zien een stijging van de kosten van het leerlingenvervoer. Na enkele jaren van budgetoverschrijding is het budget deels structureel opgehoogd. Deels is gekozen voor incidentele dekking omdat er nog kansen zijn voor kostenbesparing. We zijn van mening dat bronbestrijding de kosten kunnen verminderen (zie actuele ontwikkeling 'Speciaal onderwijs in Rijssen-Holtten'). Daarnaast wordt het huidige beleid voor leerlingenvervoer onder de loep genomen.

Ingaande het schooljaar 2022-2023 zien we een verdere toename van het aantal leerlingen dat recht heeft op aangepast leerlingenvervoer. De vervoerstarieven zijn ingaande het schooljaar 2022-2023 met de NEA-index van 3,5% verhoogd.

Verder wordt in het eerste halfjaar 2023 de nieuwe Verordening leerlingenvervoer en de bijbehorende Beleidsregels leerlingenvervoer aan de raad voorgelegd.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Actuele ontwikkelingen

Maatregelen

Vervangende nieuwbouw Haarschool Rijssen

Omschrijving (toelichting)

In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) staat voor het jaar 2023 de vervangende nieuwbouw van de Haarschool (Rijssen) gepland. In de begroting 2020 is hiervoor al een structureel en incidenteel bedrag opgenomen. Omdat ook de herprofilering van de Haarschool op de agenda staat, wordt nader onderzocht of projecten gecombineerd opgepakt en uitgevoerd kunnen worden.

Tijdens de aanvraagperiode onderwijshuisvestingprogramma 2023 hebben de ontwikkelingen plaatsgevonden:

- het mogelijk realiseren van een kind-buurtcentrum, waaraan ook de (gedeeltelijk) vervangende nieuwbouw van de Johan Frisoschool wordt gekoppeld, en
- een stedenbouwkundig onderzoek Haarschool, waarbij de herinrichting ook gevolgen heeft of kan hebben voor de vervangende nieuwbouw van de Haarschool Rijssen.

Dit heeft er voor gezorgd dat de planning (zoals gemeld in het IHP) voor de vervangende nieuwbouw voor de projecten Johan Frisoschool en Haarschool Rijssen niet meer haalbaar is en daarom aangepast moet worden door het doorschuiven van de uitvoering met 1 schooljaar. Volgens de nieuwe planning zal de (gedeeltelijk) vervangende nieuwbouw van de Johan Frisoschool hierdoor verschuiven naar schooljaar 2023-2024 en de vervangende nieuwbouw van de Haarschool naar schooljaar 2024-2025.

Op 11 november 2022 heeft de gemeenteraad besloten middelen beschikbaar te stellen voor de herontwikkeling van de Haarschool/Huttenwal. Ook zijn er middelen beschikbaar gesteld voor sloop en vervangende nieuwbouw van gymzaal de Huttenwal. Aanvullend op middelen die al vanuit het IHP waren geserveerd voor de vervangende nieuwbouw van de Haarschool Rijssen is het bedrag voor de stichtingskosten van de school naar boven bijgesteld op het prijspeil van 2023 (ad € 3.851.736,-). De begroting komt op basis van het prijspeil 2023 (inclusief een incidenteel bedrag van € 487.000,- voor sloopkosten (inclusief asbestsanering), verhuizing, tijdelijke huisvesting, verkeersmaatregelen, afboeken boekwaarde en kosten onvoorzien) daarmee uit op een bedrag van € 4,35 miljoen.

Gedeeltelijk vervangende nieuwbouw Johan Frisoschool

Omschrijving (toelichting)

Voor de Johan Frisoschool staat zoals vermeld in het IHP 2020-2035 in 2022 de gedeeltelijk vervangende nieuwbouw gepland. De huidige school bestaat uit drie bouwdelen. De vervangende nieuwbouw betreft alleen het bouwdeel uit

1973. Dit bouwdeel zal eerst gesloopt worden en vervolgens wordt op dezelfde locatie een nieuw bouwdeel gebouwd, dat even groot is als het gesloopte bouwdeel.

Op 16 december 2021 is het onderwijshuisvestingsprogramma 2022 definitief vastgesteld. Onderdeel hiervan betrof de vaststelling van de (gedeeltelijk) vervangende nieuwbouw van de Johan Frisoschool. De sloop en nieuwbouw van deze school is zoals vermeld in de notitie beoordeling aanvragen onderwijsprogramma 2023 doorgeschoven naar schooljaar 2023-2024. De uit te voeren werkzaamheden zijn daardoor niet in het programmajaar 2022 opgestart, maar (op enkele onderzoeken die al in 2022 hebben plaatsgevonden na) zullen in het programmajaar 2023 plaatsvinden.

Onderzoek Waerdenborch

Omschrijving (toelichting)

Op 25 augustus 2020 heeft het college het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) 2020-2035 vastgesteld. Als onderdeel van dit IHP staat er onder voorbehoud een voorlopige nieuwbouw / renovatie van De Waerdenborch in 2024 gepland voor het oudste gebouwdeel uit 1964. Dit voorbehoud is gemaakt omdat er eerst duidelijkheid moet komen over de volledige huisvestingsbehoefte van de school.

Begin 2021 is een haalbaarheidsonderzoek (initiatiefase) uitgevoerd. Inmiddels heeft ook het vervolgonderzoek plaatsgevonden. De raad is via een brief geïnformeerd over de resultaten.

Geconstateerd is dat uitgevoerd vervolgonderzoek (definitieve fase) pas compleet is nadat er ook een onderzoek is verricht naar potentiële locaties voor het kunnen realiseren van een nieuwe Waerdenborch. Daarom is aanvullend een ruimtelijke studie uitgewerkt en onderzoek gedaan naar locaties in Holten voor een nieuwe Waerdenborch. Het resultaat van dit onderzoek betreft een eerste notitie ruimtelijke verkenning locatie elders SG De Waerdenborch Holten. In deze notitie worden meerdere potentiële opties gemeld als mogelijk nieuwe locatie voor De Waerdenborch. Vervolgens zijn aanvullend op voorliggende ruimtelijke verkenning de meest passende, haalbare/realistische locaties (dit zijn de locaties a. IJsbaan, b. Okia inclusief het hondenterrein, c. de Liesen 2 en d. de huidige schoollocatie) nader onderzocht en door het Oversticht uitgewerkt in een locatiestudie. Het resultaat uit dit onderzoek is op 6 december 2022 via een presentatie met het college gedeeld. Op 11 november 2022 heeft de gemeenteraad besloten voor realisatie van een nieuw schoolgebouw de Waerdenborch vanaf 2025 structureel € 450.000,- te reserveren en vanaf 2026 hier nog eens structureel eenzelfde bedrag van € 450.000,- voor te reserveren.

Nationaal Programma Onderwijs

Omschrijving (toelichting)

Zowel scholen als gemeenten ontvangen middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) om de onderwijsachterstanden veroorzaakt door de coronapandemie te bestrijden. Te denken valt hierbij aan het bestrijden van sociaal-emotionele problematiek en tijdelijke onderwijshuisvesting. Onze gemeente ontvangt voor een periode van twee jaar € 950.000,-. Met de scholen is in het najaar van 2021 een traject gestart om een effectief gemeentelijk NPO programma te ontwikkelen voor de periode tot juli 2023.

Op 21 december 2021 heeft het college ingestemd om 50% van het totale budget in te zetten voor tijdelijke extra huisvestingskosten en de andere 50% in te zetten voor benodigde zorgtrajecten. Met de schoolbesturen is op basis van een NPO jaarplan een overeenkomst opgesteld voor de benodigde tijdelijke huisvesting. Voor zorgtrajecten zijn bijdrage verstrekt aan Avedan, GGD en MEE IJsseloevers voor een totaalbedrag van € 340.000,-. Voor tijdelijke huisvesting zijn door de schoolbesturen PCPO, SKOT, RSVR en het Carmelcollege investeringen verricht voor een bedrag van ruim € 305.000,-. Inzet van de ontvangen middelen zijn na wijziging niet 2 maar 4 schooljaren mogelijk. Op basis van de behoefte kan het restant van ruim € 300.000,- de komende periode nog ingezet worden.

Aanvullend onderwijsachterstandenbeleid en resultaatafspraken vroegschool

Omschrijving (toelichting)

Met de scholen is in 2021 gestart met een project voor het opzetten van aanvullende onderwijsachterstanden maatregelen op de basisscholen. Doel van deze inzet is het bestrijden van taalachterstanden. Daarbij wordt ook verkend of we gezamenlijk de doorgaande lijn van de voorschool naar de basisschool kunnen versterken. Met de scholen worden afspraken gemaakt over de resultaten van de vroegschool. Diverse activiteiten zijn in 2022 op de scholen uitgevoerd.

Jouw Ingebrachte Mentor-aanpak

Omschrijving (toelichting)

De JIM-aanpak heeft als doel uithuisplaatsing te voorkomen. De jongere wijst een mentor aan die een centrale rol krijgt in het hulpverleningstraject. Gelet op de eisen die de JIM-aanpak stelt aan hulpverlening is een implementatietraject vereist. De pilot is gestart in 2022. Een groep welwillende zorgaanbieders neemt hierin het voortouw onder begeleiding van de JIM-stichting.

Uitvoeringsprogramma jeugd- en jongerenwerk

Omschrijving (toelichting)

Er is in 2020 een nieuwe visienota jeugd- en jongerenwerk 2020-2025 vastgesteld. Op basis van deze visienota is in 2022 in samenwerking met de organisaties voor jeugd- en jongerenwerk een uitvoeringsprogramma opgesteld, waarin de uitgangspunten van de visienota zijn geconcretiseerd. In december 2022 is het uitvoeringsprogramma door het college vastgesteld. Met elk van de organisaties is inmiddels op basis van dit uitvoeringsprogramma een budgetcontract opgesteld.

Speciaal onderwijs in Rijssen-Holten

Omschrijving (toelichting)

We verkennen de mogelijkheid om speciaal onderwijs naar onze gemeente te halen. Een dergelijke school kan het aantal vervoersbewegingen van leerlingenvervoer (en bijbehorende kosten) beperken. Dit sluit aan bij het principe van 'thuisnabij onderwijs' en ontziet onze jeugd, want reizen kost tijd en energie. Een haalbaarheidsonderzoek wordt uitgevoerd om de mogelijkheden van speciaal onderwijs binnen onze gemeente te verkennen.

Inzet op complexe echtscheidingsproblematiek

Omschrijving (toelichting)

Ook binnen Rijssen-Holten is (in toenemende mate) sprake van complexe echtscheidingsproblematiek. Daarom is in 2021 gestart met een echtscheidingsloket. Dit loket is 2021 geëvalueerd. Uit zowel landelijke als regionale ontwikkelingen komt naar voren dat op het onderwerp complexe echtscheidingen een brede aanpak nodig is. Daarom hebben we in 2022 samen met partners verkend hoe deze brede aanpak lokaal kan worden vormgegeven en welke (extra) interventies op dit thema kunnen worden in gezet. Daarbij zijn ook de landelijke en regionale ontwikkelingen op dit onderwerp meegenomen. In 2022 is een breed plan van aanpak echtscheidingsproblematiek vastgesteld. Onder andere de doorontwikkelingen van het loket zijn hierin opgenomen.

Financieel programmaoverzicht

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Saldo 2022
PRG1.02	02 Jongeren en onderwijs				
Lasten					
PRDP300	Onderwijs	2.274	2.802	3.444	-642
PRDP301	Openbaar basisonderwijs	216	469	726	-257
PRDP302	Bijzonder basisonderwijs	857	1.240	935	304
PRDP303	Openbaar voortgezet onderwijs	248	282	274	8
PRDP304	Bijzonder voortgezet onderwijs	606	606	604	1
PRDP501	Kinderopvang	191	223	193	30
PRDP502	Jeugdbeleid	12.765	12.531	13.575	-1.043
Totaal Lasten		17.157	18.153	19.752	-1.599
Baten					
PRDP300	Onderwijs	-539	-640	-1.532	891
PRDP301	Openbaar basisonderwijs	-26	-254	-479	225
PRDP302	Bijzonder basisonderwijs	-36	-50	-50	0
PRDP501	Kinderopvang	-11	-11	-5	-6
PRDP502	Jeugdbeleid	-76	-349	-345	-4
Totaal Baten		-688	-1.303	-2.410	1.107
Onttrekkingen					
PRDP303	Openbaar voortgezet onderwijs	0	-34	-26	-8
Totaal 02 Jongeren en onderwijs		16.468	16.816	17.316	-501

Toelichting op de programma baten en lasten

• Overhevelingen	€ 348.000 V
• Leerlingenvervoer Voor dit budget wordt de NEA-index toegepast. Deze is hoger dan de inflatie waar voor 2022 mee gerekend is. Het aantal leerlingen is niet veel veranderd. De gemiddelde reisafstand is groter, daardoor zijn meer kilometers gemaakt dan vorig jaar.	€ 150.000 N
• Afwikkeling GGiD Eind 2022 is besloten te stoppen met de ontwikkeling van het GGiD, een nieuw digitaal dossier voor de jeugdgezondheidszorg. In december is de raad hierover schriftelijk geïnformeerd. Ons aandeel in de ontwikkelingskosten bedraagt € 122.000.	€ 122.000 N
• NPO middelen De gemeente heeft middelen ontvangen voor het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Er is rekening gehouden met kosten tot een bedrag van € 326.000 die gedekt worden uit de voorziening NPO. De onttrekking is geraamd op programma 15 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien. Dat was niet juist. Het voordeel op dit programma valt weg tegen het nadeel op programma 15. De werkelijke kosten hebben in 2022 € 557.000 bedragen en zijn volledig onttrokken aan genoemde voorziening. Per saldo is dit budgettair neutraal in de jaarrekening opgenomen.	€ 326.000 V
• Budgetten jeugdbeleid De kosten van jeugdindicaties nemen aanzienlijk toe. Dit is onder meer te wijten aan een stijging van het aantal cliënten. Hiernaast zien we hogere verzilveringspercentages van de indicaties. Er wordt dus vaker ook daadwerkelijk gebruik gemaakt van hulp. Verder zien we meer complexere en langere (en daardoor duurdere) hulpvragen. We denken dat een inhaalslag na corona hier een rol speelt. Onduidelijk is hoe groot dat effect exact is. Het is daarom ook niet aan te geven of en welk deel hiervan structureel van aard is.	€ 924.000 N

We zien deze ontwikkeling vooral in het laatste kwartaal van 2022. De realisatie tot en met september 2022 was nog redelijk in lijn met het budget.	
• Diverse kleine verschillen < € 50.000	€ 12.000 V

Bovenstaande toelichtingen geven de afwijkingen per onderwerp weer. Deze afwijkingen vind je niet altijd één op één terug in bovenstaande tabel omdat de kosten soms verdeeld zijn over meerdere kostenplaatsen/producten binnen het financiële programmaoverzicht.